

Årsplan 2024/2025

Espira Ormadalen barnehage

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	4
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	5
Barnehagen skal vareta barna sine behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	11
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	13
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning	18
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	19
Tilvenning av nye barn	20
Samarbeid og sammenheng med skolen	21
Espiras satsingsområder	23
Spirehagen	25
Lokale satsinger	27
Vurderingsarbeid	29
Kontaktinformasjon	29

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av om lag 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for alle barnehagene. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen er bygd på Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen sitt innhold og oppgaver.

Les om Espira sin faglige profil her:

www.espira.no

Les fakta om barnehagen her:

<https://espira.no/barnehage/espira-Ormadalen>

Hva er en årsplan?

I Rammeplan for barnehagen sitt innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanen sitt formål og innhold, og barnehageeier sine lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagen sine valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for korte og lengre tidsrom, og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene blir publisert på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert sju fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor, gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal man se i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna seinere vil møte i skolen.

Arbeid etter fagområdene blir synliggjort i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i det pedagogiske arbeidet. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens verdigrunnlag skal ligge til grunn for alt arbeid i barnehagen.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig, og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeid med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og bidra til allsidig utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen disse fagområdene, og personalet arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanen sine mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk, og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse blir synliggjort i årsplanen vår.

Barnehagen skal vareta barna sitt behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barna sine følelser.	Det skal være rom for barna sine ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i deres sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for å gi barna mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barn har behov for ro og hvile skal de få muligheter til å ta pause, la tankene flyte, trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape tilhørighet og trivsel i barnegruppen, og vi ansatte skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi har et barnesyn der vi ser på alle barn som unike og likeverdige individ. Vi er støttende, vennlige og varme.

Hvorfor

Omsorg er en forutsetning for barn sin trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, anerkjent og respektert, og få den hjelpen og støtten de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og barna imellom, som gir grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barna sine egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barna sitt behov for omsorg:

Barna møter trygge og forutsigbare voksne som gir barna gode rammer å vokse i.

- Barna møter voksne som jobber etter Marte Meo elementene; "Følge barnets initiativ, bekrefte barnet, benevne barnet, utøvelse av positiv ledelse, bekreftelse av ønsket adferd, triangulering (å koble barnet sammen med andre) og turtaking". Barnet sine behov er i fokus.
- Barna får sove når de har behov. De største avdelingene gir og rom for hvilestunder.
- Ute-grupper har med hengekøyer for å gi barna muligheter til å ta en pust i bakken.
- Vi jobber i små grupper med faste voksne og samarbeider på tvers av avdelingene.
- De voksne hos oss støtter og veileder barna til å sette ord på egne følelser. Vi hjelper barn til å bli trygge i egne følelser ved å bekrefte hva de kjenner på. Vi gir barna tid, og hjelper/veileder dem videre om de står fast i en følelse.
- Vi bruker trygghets sirkelen gjennom hele barnehagetiden.
- Vi er voksne som er nær barna, vi er lydhøre overfor deres intensjoner og verbale/kroppslige uttrykk.
- Vi er autoritative voksne som er høye på varme og gir gode rammer.
- Vi jobber etter visjonen vår «Sol ute, sol inne», skaper «ettervarme» for barna vi har rundt oss.
- Vi er bevisste på at både de voksne og barn gir gode ord til hverandre.
- Vi lager rutinesituasjonene til kvalitetstid for barna.
- Vi har fokus på den gode samtalen under måltidene, og barna blir hørt og sett

Med småspirene:

Vi har kontaktperson/primærkontakt som følger barnet tett gjennom den første tida. Denne personen ivaretar barnet sine behov den første tiden og er den primære tilknytningspersonen til barnet i barnehagen. Etter hvert som barnet er trygge i tilvenningen, vil også resten av personalet på avdelingen være trygge voksne for barnet.

- Barnehagen har en trygg og forutsigbar dagsrytme.
- Det er tett samarbeid med barnet sine foreldre/foresatte.
- Vi jobber etter prinsippene i Marte Meo – der barnet skal følges, benevnes og bli bekreftet.
- Vi deler i gode grupper for å tilrettelegge for at barna utvikler gode relasjoner seg imellom.
- Vi deler i grupper for at hverdagen skal preges av ro og forutsigbarhet.
- Hver avdeling tilpasser rutinene til barnegruppen og enkeltbarnet sine behov.

Med de mellomste:

- Barnet har en kontaktperson/primærkontakt.
- Vi deler barna inn i grupper for å skape gode relasjoner til den enkelte voksne.
- Mindre grupper gir rom for lettere kontakt med jevnaldrende, det oppstår mindre konflikter og barna får gode rammer.
- Det blir lagt til rette for hvilestund for barna ut fra deres behov.

Med skolespirene:

- Vi har fokus på å dele barna i mindre grupper. Vi opplever at barna ser og forholder seg til
- hverandre på en god måte når vi har smågrupper. Da opplever vi mindre konflikter og bedre kommunikasjon.
- Vi har fokus på gleding, og stort fokus på hvordan vi skal møte hverandre. Barna får
- være «gledingspatrulje» der de har et ekstra ansvar for å glede de rundt seg på avdelinga og ellers i barnehagen.
- Vi gir rom for hvilestund

Barnehagen skal vareta barna sine behov for lek

Hva	
Vi legger til rette for pedagogiske miljø som inspirerer til lek.	I vår barnehage er det gode pedagogiske miljø som inspirerer til lek. Barna får mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barna sin lek.	Vi voksne er påskrudde og tilstede, slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi har øyne for barna sin lek, relasjonene og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi legger til rette for varierte erfaringer og opplevelser. Vi gleder oss sammen med barna, bruker humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagehverdagen påvirker hvilken plass vi gir leken. Vi har også stort fokus på barns medvirkning i forhold til interesse og nysgjerrighet inn i det pedagogiske miljøet.

Hvorfor

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og vi skal anerkjenne leken sin egenverdi. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barna sin egen kultur. Leken skal være en arena for barna sin utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning, og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi med å vareta barna sitt behov for lek:

Med småspirene:

- Leken har stort rom i hverdagen.
- De ansatte er tilgjengelige for barna, de følger barna sin lek og svarer på barna sine lekeinitiativ.
- Vi jobber systematisk for å skape gode lekesoner og inspirerende lekemiljø tilpasset barnegruppa og deres interesser.
- Voksne kommer med innspill til leken og presenterer nytt lekemateriell.
- De voksne er lekemodeller for barna.

Med de mellomste:

- De voksne er deltakende med barna i lek, veileder dem og viser interesse for hva barna er interessert i.
- Voksne er gode rollemodeller for lek med barna.
- Vi skaper gode fysiske lekemiljø som inspirerer til lek.
- Barna får oppleve medvirkning i og rundt leken.
- Vi bruker aktivt nærmiljøet som ressurs for god lek og felles erfaringer.

Med skolespirene:

- Voksne legger tilrette for gode og inspirerende lekemiljø inne sammen med barna. Barna kommer med innspill om hva de er opptatt av. Barna erfarer medbestemmelse og medvirkning.
- Voksne fremmer et inkluderende miljø der alle barna kan delta i leken og erfare glede i leken.
- De voksne er aktive, og er der barna er.
- De voksne er gode lekemodeller og har kunnskap og erfaring slik at de kan skape god lek.
- Voksne tar initiativ til lek og bidrar aktivt til at alle kommer inn i leiken. Voksne veileder barna hvis leken fører til mindre gode samspillsmønstre.
- De voksne legger tilrette for gode felles erfaringer, f.eks. kjekke turer i nærområder eller besøke andre institusjoner som Jærmuseet eller andre bedrifter.
- De eldste barna trenger mer utfordrende og inspirerende utemiljø. Uteområdet vårt er stort, og vi har flotte naturområder rundt barnehagen. Vi går mye på tur i nærområdet rundt barnehagen, som f.eks Trollhåla (Frøylandsvatnet), Kalbergskogen, Nullen, fotballbanen og Hakkebakkeskogen. Det at barna får gode erfaringer i naturen er viktig, barna blir kreative og danner gode relasjoner.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi legger til rette for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barna lærer mest og best når de kan utforske og være nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barna sine erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barn skal bli sett og hørt som enkeltbarn og som en deltaker i hele gruppa.
Vi dokumenterer barna sin læringsprosess i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barna sine aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilket tema vi jobber med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barna si tenking.	Å utfordre barna si tenking handler både om å ta barna sine tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og ta de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, tema, fenomen, materiell og redskap som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for læringsprosessene deres. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektivet og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i læringsprosessen. Barnehagen skal bidra til et læringsfellesskap der barna skal få delta aktivt i egen og andre sin læringsprosess.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barnas behov for læring:

Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer til nysgjerrighet og utforskning.

- Vi voksne har en grunnleggende forståelse av at læring skjer gjennom lek og aktiv deltakelse.
- Vi voksne har fokus på barna sine interesser. Det er utgangspunkt i våre prosjekt.
- Vi legger til rette for gode opplevelser der barna kan kjenne gleden ved å mestre både i barnehagen og ute i naturen.
- Vi legger til rette for aktiviteter som oppfordrer til samarbeid og gir en felles følelse av mestring.
- Vi bruker Espiras fagkort.
- Barna får bli kjent med og får erfare ulike formingsmaterialer.
- Vi setter ord på det vi gjør, vi ser barna der de er og hvor de trenger støtte.

Med småspirene:

Vi bygger trygge relasjoner og skaper et trygt og forutsigbart miljø på avdelingen slik at barna blir i stand til å utforske

- Vi er voksne som er til stede og undrer oss sammen med barna.
- Vi tar barna med på tur og i Spirehagen, og undrer oss sammen over det vi ser og opplever.
- Vi legger til rette for varierte erfaringer gjennom året og bruker endringene i årstider og sesonger som grunnlag for læring.
- Vi presenterer ulike typer materiale for barna i formingsaktiviteter og lar dem kjenne på ulike teksturer og former.

Med de mellomste:

Gir rom for å undre oss sammen og vi stiller åpne spørsmål.

- Gir rom for at barna kan få utfolde seg.
- Gjennom året har vi ulike temaer som vi leker ut. Vi ser på det som viktig at barna erfarer medvirkning, og vi tar ofte utgangspunktet i barna sine egne ønsker for tema.
- Dei voksne lager opplegg og aktiviteter for å fremme barnas læring og erfaring gjennom lek.
- Vi bruker nærmiljøet til tur, og vi er påkobla med barna i lek både ute og inne.
- I barnehagen er barna med på å skape og bygge opp Spirehagen ved å delta i planting av ulike grønnsaker. De er aktivt med og holder orden på Spirehagen ved å vanne og stelle med plantene. Etter hvert ønsker vi å bruke det vi høster i matlaging sammen med barna.
- Vi bruker aktivt hele uteområdet til barnehagen, også Hakkebakkeskogen.

Med skolespirane:

Gir rom for å undre oss sammen og vi stiller åpne spørsmål.

- Gir rom for at barna kan få utfolde seg. Gjennom året har vi ulike tema som vi leker ut. Gjennom disse temaene og prosjektene vi lager, ønsker vi å fremme barnas læring og erfaring gjennom lek.
- Vi bruker Spirehagen der barna får mye kunnskap om planter og hva de trenger. De er aktivt med og holder orden på Spirehagen med å vanne og stelle med plantene. Etter hvert ønsker vi å bruke det vi høster i matlaging sammen med barna. Vi bruker aktivt hele uteområdet til barnehagen, også Hakkebakkeskogen.

- Barna møter voksne som undrer seg sammen med barna og utfordrer deres tenking. I Espira Ormadalen får barna opplevelser og erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interessert i.

I Skolespira har vi samling med ulike sanger og blir kjent med skolen og hva som venter dem, slik at overgangen skal bli trygg og god. Vi har godt samarbeid med skolene barna skal begynne på, der vi får gå på flere skolebesøk i løpet av våren.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna med det de er opptatt av.	Vi er interessert i hva barna er opptatt av, og tar oss tid til å undersøke og fange interessene deres. Vi er nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, er lydhøre og viser barna at meningene og opplevelsene deres har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi er tilstede i leken og samspillet med barna. Vi skaper et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger tilrette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legger til rette for at barna opplever at aktivitetene er meningsfulle.

Hvorfor

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverden, og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger

skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktig for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, naturen og kulturer.

I barnehagen får barna delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkt og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenking, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til gode endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Barna får fortelle om egne opplevelser i møte med den enkelte voksne, i smågrupper og i samling. Vi bruker Marte Meo elementene og følger barnet sitt initiativ, bekrefter barnet og lytter barnet helt ut. Vi tilpasser oss barnets alder og er opptatt av at den enkelte får utvikle sitt fulle potensiale. Vi oppfordrer til undring og møter barna der de er. Vi er autoritative voksne som ser det enkelte barn og jobber aktivt etter vår "Omsorgsplakat".

Aktivt bruk av barnesamtaler er en arbeidsmetode for oss. Vi er lydhøre for barna sine utsagn og innspill. Vi er aktive, og vi er tilstede. Vi bruker ulike samarbeids-spill (spill der det er viktig å finne løsninger sammen mer enn å vinne alene.) Vi bruker "boka mi", som får fram hvert enkelt barn, at de er forskjellige og har ulik bakgrunn og ulik kultur. Vi inkluderer barna i opplegget rundt FN dagen, og forteller og viser bilder fra "barnehagen vår" i Bindura i Zimbabwe.

Med småspirene:

Vi støtter opp om barna sine undringer og følger deres fokus.

- Vi er tilstede sammen med barna der de er, og følger deres fokus.
- Vi setter ord på det barna opplever og uttrykker.
- Vi bekrefter og benevner barna sine følelser og støtter dem i situasjonen. Vi jobber etter prinsippene i Marte Meo - følg, bekreft og benevn barnet. Samt positiv ledelse ved å forberede barna og være tydelig på hva som er forventet og hva som skal skje.
- Vi legger tilrette for barnet egen mestring og gir positiv bekreftelse på ønsket atferd

Med de mellomste:

Gjennom barnehageåret jobber vi med ulike tema for å fremme vennskap, mangfold, og respekt for hverandre.

- Vi jobber aldersadekvat med innholdet i hverdagen og bruker gode samtaler for å fremme barna.
- Vi verdsetter barna for deres egenhet, og støtter barna i deres læring og danning.

Med skolespirene:

Barnehagen legger til rette for varige, trygge vennskap som barna kan fortsette å utvikle videre i livet.

Vi har fokus på gleding og feiling.

Gleding handler om å oppleve trygge relasjoner, oppleve mestring og mening, glede og det å høre til.

Ordet feiling blir de også kjent med. Gjennom å samtale om hvordan vi kan gjøre oss selv og andre gode. Hvordan vi kan støtte og hjelpe hverandre til å være modigere. Barna får kjennskap til at det vi øver og trener på blir vi gode på, og at feiling er en viktig del av læringen for å fremme vennskap, mangfold, og respekt for hverandre. Og at det er lov å gjøre «feil».

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barna sine behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i leken, og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi støtter barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna setter vi ord på både godt og vanskelig samspill. Vi jobber for at negative samspillsmønstre ikke får feste seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til lek og utvikling.

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre, og omfatter ferdigheter, kunnskap og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn få erfare å ha verdi for fellesskapet, og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barna sin selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med småspirene:

Vi deler i små grupper.

- Voksne er tett på leken og jobber for å gjøre barna synlige for hverandre.
- Voksne setter ord på det som skjer i leken og legger tilrette med lekemateriell og støtte i leken.
- Vi støtter barnas initiativ til samhandling.

Med de mellomste:

Gjennom Marte Meo's elementer og smågrupper følger vi opp barna, møter barnas initiativ og er deltakende i samtaler og lek med barna.

- Vi har fokus på gleding, gi ei god hand og å lære andre sine grenser samt våre egne.
- Vi ser barna og deres behov, og danner grupper ut fra samspill mellom barna.
- Vi skaper gode, inspirerende lekemiljø som barna kan ha medvirkning i.
- Vi har god erfaring med barnesamtaler for å se hva barna er interessert i, og hva som kan være mer vanskelig i leken

Med skolespirene:

Sosial kompetanse og utvikling av trygge vennskap er særs viktig å etablere før skolestart.

- Vi er støttende, varme voksne som bygger opp om barnas selvfølelse.
- Det er viktig for barn å ha et godt forhold til seg selv for å kunne vise empati og ta hensyn til andre.
- Vi har fokus på smågrupper der det er lettere å være tett på og følge barna sitt initiativ og kunne være til støtte i lek.
- Har hemmelig valg der barna velger en aktivitet, og kommer i grupper basert på hva de ønsker å leke med. Nye relasjoner blir skapt i barnegruppa.
- Skape gode, inspirerende lekemiljø som barna kan ha medvirkning i. Vi har god erfaring med barnesamtaler for å sjå kva barna er interessert i, og kva som kan vær mer vanskelig i leken.
- Vi bruker bøkene "Gleding" og "Feiling" og setter fokus på hva vi kan gjøre mer for å glede hverandre.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi bruker språket aktivt og støtter barnas språkutvikling i alle leker og aktiviteter i hverdagen.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal medvittent invitere barna inn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal være språklig bevisste når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen er bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og ei helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobbar vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med småspirene:

Personalet bruker språk aktivt i sin samhandling med barna.

- Vi benytter alternative og supplerende kommunikasjonsformer, norsk med tegnstøtte og konkrete.
- Vi leser bøker, syng og har regler sammen med barna.

Med de mellomste:

Gjennom felles samling med sang og kommunikasjon skaper vi grunnlag for forståing gjennom heile dagen. Bøker er viktig for oss å lese både inne, ute og med på tur.

- Vi bruker aktivt «tegn til tale» for at hvert enkelt barn skal lære kommunikasjon både verbalt og nonverbalt.
- Marte Meo prinsippene følger oss gjennom dagen der vi benevner, bruker prinsippet om å følge, og bilde/symbol-hjelp aktivt.
- Vi legger tilrette for gode hverdagssamtaler. Fokus på smågrupper der alle får bidra i samtaler. Vi ønsker at barna skal oppleve seg som likeverdige samtalepartnere i samtalene.
- Vi oppmuntrer flerspråklige barn til å bruke språket og støtter barna i deres språkutvikling

Med skolespirene:

Vi er tett på i lek og benevner det vi og barna gjør.

- Vi leser bøker, synger og bruker regler sammen med barna. Vi leker med språket gjennom å bruke rim, regler og lage fortellinger.
- Vi støtter barna i å sette ord på sine tanker og følelser.
- Vi legger tilrette for gode hverdagssamtaler. Fokus på smågrupper der alle får bidra i samtaler. Vi ønsker at barna skal oppleve i samtaler der de er likeverdige samtalepartnere.
- Vi er gode språklige rollemodeller. Vi setter ord på det vi gjør og samtaler rundt hva ordet betyr.
- Vi har fokus på å undre oss sammen med barna ved å stille åpne spørsmål og utforske.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfelle der barn ikke har det trygt og godt ved å kontinuerlig arbeide for å fremme helse, trivsel, lek og læring.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barn i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om at et eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe barna ser fram til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barn skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er viktige og blir møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være viktige for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som de ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett til et godt psykososialt barnehagemiljø. Om et barn, foreldre eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et eller flere barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal bli involvert og medvirke i prosessen.</p>

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Vi jobber etter prinsippene i Marte Meo for å skape gode positive relasjoner.

- Vi har primærkontakt. Alle ansatte har sine barn de har et spesielt ansvar for. Vi legger tilrette for bytte av primærkontakt dersom barnet velger en annen voksen enn den som var satt opp som primærkontakt.
- Vi deler barna i grupper etter interesser og aktivitet.
- Vi deler i lekegrupper med voksne som ser det enkelte barn og barnegruppa.
- Vi bruker små grupper
- Vi snakker fint om hverandre, barn og voksne.
- Vi har en forutsigbar dagsrytme.
- Vi legger tilrette for kommunikasjon på ulike måter slik at barna kan si fra om sine behov selv om det ikke har ord, ved bruk av norsk med tegnstøtte og ask.
- Vi har tett dialog med foreldre
- Vi samarbeider på tvers av avdelingene.
- Vi jobber ut fra Kleppmodellen for å skape en best mulig hverdag for barnet.
- Vi jobber med gleding
- Vi jobber etter verktøy fra "Være sammen". Vi bruker "banking time" og gir det enkelte barn det barnet trenger.

Med skolespirene:

Overføring med skolen. Vi har en samtale i forkant med foreldre, og har samtale med lærer og foreldre der vi bruker "Gode sammenhenger og overganger" utarbeidet av Klepp kommune.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal vareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal vareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltaking i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisste på barnas ulike uttrykksformer, og legge til rette for medvirkning på måter som er tilpasset barnet sin alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene:

En forutsigbar rutine på dagen

- Dagsrytme som er tilpasset barns behov.
- Barnehagen jobber etter prinsippene i Marte Meo der barna skal bli fulgt, benevnt og bekreftet.
- Barnet har primærkontakt som følger det ekstra tett for å kunne se barnets behov og ønsker.
- Leker og materiell er tilgjengelige i barnas høyde.
- Barna får reelle valgmuligheter der dette er mulig.

Med de mellomste:

Gjennom barnesamtaler og dialog med barna gjennom dagen kan vi fange opp barna sine interesser.

- En forutsigbar rutine på dagen.
- Ut fra barna sine interesser kan vi skape gode leikemuligheter, kjekke temaer og gode vennsksapsrelasjoner.
- Barna får være med på planlegging av aktiviteter, ønsker for turer og ulike måltider. De får uttrykke sine interesser og behov i dialog med lyttende voksne.

Med skolespirene:

Ha barnesamtaler og dialog med barna. Vi ønsker at barna skal ha medvirkning i sin egen hverdag.

- En forutsigbar rutine på dagen.
- Skape gode lekemiljø etter å erfare hva barna interesserer seg for.
- Gledingspatruljen, der barna kan komme med innspill hvordan de kan glede andre.
- Leker og materiell er i barnets høyde.
- Barna er med å planlegge aktiviteter. Skolespirene har førskolefest på sommeren der barna kommer med innspill.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal vareta foreldrenes medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse. Vi skal legge tilrette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme et godt foreldresamarbeid mellom hjemmet og barnehagen:

- Når barnet skal hjem fra barnehagen støtter personalet barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Vi har to foreldresamtaler i året og to foreldremøter i året.
- Vi har oppstartsamtale med alle foreldre. Evaluering av oppstartsamtale og oppfølgingsamtale
- Foreldrene kan alltid be om en samtale ved behov.
- Vi legger stor vekt på å ha en åpen dialog med foreldre og ringer hvis det er noe som skjer.
- Vi bruker "Spireportalen" aktivt til å sende meldinger og legger ut planer, rapporter og bilder fra barnehagehverdagen.
- Andre arrangement i barnehagen der foreldre og søsken blir invitert er førjulsfest, sommerfest og FN kafe.
- I juni har vi foreldremøte for nye barn og foreldre. Erfaringer etter Corona pandemien, har vi tatt med oss videre. Vi lar alle nye barn og foreldre få møte sin pedagogiske leder på den avdelingen de skal være til nytt barnehageår, alene. Da kan alle foreldre få gi den informasjonen de ønsker uten at andre foreldre / barn er til stede. Alle nye barn og foreldre har en halv time alene med pedagogisk leder. Vi gir flerspråklige informasjon skriftlig på engelsk.
- Vi har foreldre som tar ansvar i FAU og SU
- Vi møter nye foreldre til samtale i juni, før barnet starter i barnehagen. Vi starter den gode dialogen tidlig.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Før oppstart i barnehagen inviterer vi barn og foreldre til barnehagen for oppstartsamtale.

Familien får velkomstbrev med informasjon om avdelingen.

Hvert barn får en kontaktperson/primærkontakt som er sammen med barn og foreldre/foresatte i tilvenningen.

Vi legger tilrette for tett dialog med foreldrene gjennom hele tilvenningsperioden, og oppfordrer foreldre til å sette av god tid til tilvenning.

Vi gjennomfører samtaler for evaluering av tilvenningsperioden med foreldre/foresatte.

Vi bruker trykksirkelen aktivt i vårt arbeid med de minste. Vi bygger gode relasjoner til barna og legger tilrette for at barna kan bygge relasjoner seg imellom gjennom å være til stede sammen med barna der de er. Vi følger barna, benevner og bekrefter deres initiativ. Vi jobber for at hvert barn skal kjenne seg sett og forstått av de voksne på avdelingen.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte med nye arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interessert i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste for førskolegruppe, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge tilrette for at barna får en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi de et godt grunnlag og motivasjon til å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tru på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og fritidsordningen.

Hvordan

Slik arbeider vi med skolespira:

I Espira Ormadalen får barna gode opplevelser med å vær eldst i barnehagen. De møter voksne som undrer seg sammen med barna og utfordrer deres tenking. Barna får opplevelser og erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interessert i.

Alle Espira sine barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer, og lærer av hverandre. Barnet får utdelt en Espira sekk, der de får mye spennende oppi, som en t-skjorte, skrivebok, pennal, blyant, flaske, matboks, sitteunderlag og buff.

Sosial kompetanse og utvikling av trygge vennskap er særlig viktig å etablere før skolestart. Barnehagen legger tilrette for varige, trygge vennskap som barna kan fortsette å utvikle videre i livet. Vi er støttende, varme voksne som støtter opp om barna si selvfølelse. Det er viktig for barn å ha et godt forhold til seg selv for å kunne vise empati og ta hensyn til andre. I løpet av siste året i barnehagen får barna ulike opplevelser med å prøve nye ting, feile og mestre. Vi er støttende og lar barna få prøve selv og bli selvstendige og klar for skolen.

I skolespira har vi samling med ulike sanger, blir kjent med skolen og hva som venter barna, slik at overgangen blir trygg og god. Vi gjør barna bedre rustet til skolestart blant annet ved å vente på tur, lytte til andre, trene på finmotorikk, lære blyantgrep og kunne kjenne igjen navnet sitt. Vi har godt samarbeid med skolene barna skal begynne på, der vi får gå på flere skolebesøk i løpet av våren.

Vi bruker "Gode sammenhenger og overganger" utarbeidet av Klepp kommune.

Dei eldste barna trenger utfordrende og inspirerende utemiljø. Uteområdet til barnehagen er stort, og vi har flotte naturområder rundt barnehagen.

Vi går mye på tur i nærområdet rundt barnehagen, som f.eks Trollhåla (Frøylandsvatnet), Kalbergskogen, Nullen, fotballbanen og Hakkebakkeskogen.

Det at barna får gode opplevelser i naturen er viktig, barna blir kreative og bygger gode relasjoner.

Espiras satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barna sin helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag og bevegelse i kombinasjon med et sunt kosthold, dekker grunnleggende områder som er viktige for barna sin utvikling her og nå, og i framtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barnas trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for lek og læring. Samlet gir våre satsingsområde barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Kreative voksne i barnehagen legger tilrette for tverrfaglig samarbeid der en er innom alle fagområdene ut fra periodeplaner.

- Dei voksne oppdaterer seg gjennom kursing i Espira Akademiet og på felles personalmøter og plandager.
- Espira Blikk gir oss innspill til hvordan vi jobber fremover. Gjennom Espira Blikk får vi verktøy til å vurdere egen praksis og innspill til lekemiljø, måltid og språkarbeid.

Med småspirene:

Språk:

- Personalet legger til rette for kommunikasjon og bruker språket aktivt.
- Vi bruker alternativ og supplerende kommunikasjon (ask), norsk med tegnstøtte (tegn til tale) og konkreter.
- Sanger, rim og regler brukes aktivt gjennom hele dagen.
- Bøker er tilgjengelige for barna og det leses sammen med enkeltbarn og i grupper.

Realfag:

- Vi undrer oss sammen med barna i naturen.
- Vi blir kjent med materialer, former og farger.
- Vi bruker forskerfabrikken. Materiell og utstyr til å foreta eksperimenter sammen med barna på de ulike aldersgruppene. Vi ønsker å undre oss sammen.
- Vi leker med ulike typer materialer, former og farger.
- Vi bruker Spirehagen som erfaringsarena der vi blir kjent med hva som skjer fra vi sår til vi kan høste.

Bevegelse:

- Vi gir rom for toddlerlek.
- Vi legger tilrette for allsidig bruk av kroppen ute og inne.

- Vi går på tur og bruker terrenget rundt oss

Med de mellomste og skolespirene:

Språk:

- Personalet legger til rette for kommunikasjon og bruker språket aktivt.
- Vi bruker tegn til tale i både samling, sanger og i hverdagen.
- Sanger, rim og regler brukes aktivt gjennom hele dagen.
- Bøker er tilgjengelige for barna og det leses sammen med enkeltbarn og i grupper.
- Leker med språket med rim og regler.
- Vi setter ord på barnas tanker og følelser. Bruker bøkene til Gleding.

Realfag:

- Vi undrer oss sammen med barna i naturen.
- Vi blir kjent med materialer, former og farger.
- Vi bruker forskerfabrikken. Materiell og utstyr til å foreta eksperiment sammen med barna. På de ulike aldersgruppene. Vi ønsker å undre oss sammen.
- Vi leker med ulike typer materialer, former og farger.
- Tar barna sine initiativ i barnehagen og på tur. Når barn undrer seg så undrer vi oss sammen.
- Vi bruker Spirehagen som erfaringsarena der vi blir kjent med hva som skjer fra vi sår til vi kan høste.

Bevegelse:

- Vi bruker heile uteområde i barnehagen. Vi har tilgang til Hakkebakkeskogen (som er vårt område) som gir gode muligheter for å gå i ujevnt terreng.
- Vi legger til rette for allsidig bruk av kroppen ute og inne.
- Vi går på tur og bruker terrenget rundt oss. Går på tur til Kalbergskogen, Nullen (lekeplass), Trollhållå, stemmen, skateparken (ved Stemmen)

Bilde av: Hakkebakkeskogen

Bilde av: Spirehagen

Spirehagen

Hva

EN DRØM OM EN HAGE

I løpet av de siste årene har vi i personalgruppen hatt tanker og ønsker om å la en del av barnehagen sitt uteområde bli mer prega av bærbusker, frukttrær, og muligheter for såing av diverse planter og frø.

Høsten 2022 blei drømmen vår til realitet! Vi fikk drivhus, bod, benkebord, kasser til å så i og gjerde rundt dette område med port, inn til vår Spirehage. Bærbusker i ulike varianter blei plantet både inni Spirehagen og ute i Hakkebakkeskogen.

Hakkebakkeskogen kan vi gå inn i via en annen port i barnehagen vår. Der koser både barn og voksne seg med klatring, lek, utforsking og lunsj ute under taket på gapahuken.

Eple og plommetrær ble satt i jorda i Spirehagen. Vi brukte hagen gjennom hele høsten og vinteren, og gledet oss til våren. I mars/ april fordelte vi ansvaret for ulike spireprosjekter inn på de ulike avdelingene. Barna har vært aktivt med i disse prosessene. Spirekassene bli fylt av god jord og vi var i gang. Varmen kom og vi fikk plantet ut tomater, jordbær, agurk, m.m. i drivhuset. Gulrøtter og poteter ble satt i jorda. Nå er vi i full gang med en ny sesong. Spirehagen har blitt mer enn en drøm!

Hvorfor

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.» (Rammeplanen).

Hvordan

Slik jobber vi med Spirehagen vår:

Barna har vist glede og interesse for dette prosjektet og etter hvert som plantene vokser til, er de ivrige med å vanne og ser etter planter, trær og busker sammen med de voksne på avdelingen.

Hagen har gitt oss grobunn for mye undring og gode samtaler og barna får bruke mange av sansene sine når de er inne i Spirehagen. Ulike lukter, ulike smaker, ulike former og farger.

Barna lærer at vi må passe på at planter og trær har det bra. Barna lærer å vise varsomhet overfor små planter og busker så ikke noe knekker. De må samarbeide og vente på tur.

Dei må dele med andre og ta hensyn til hverandre. Vi voksne er tett på, lytter, bekrefter og ser at alle barna blir inkludert og sett. Å følge vokseprosessen fra ei potet til mange poteter, se blomstene på frukttrærne utvikle seg til epler og plommer, ripsen som kommer på buskene og jordbærene som kommer etter blomstring, gir glede for både små og store. Vi er stolte av Spirehagen vår og gleder oss over alt det som skjer der. Velkommen inn i vår hage.

Lokale satsinger

Hva

Marte Meo:

I juni 2019 ble de fleste pedagogiske lederne hos oss Marte Meo praktikere. De som var ute i foreldrepermisjon og de som har blitt ansatt senere har tatt eller skal ta praktikerutdanningen fortløpende.

Vi legger til rette for undervisning til hele personalet hvert semester. Vi har også en ansatt som er ferdig utdannet Marte Meo-terapeut. Vi bruker Marte Meo elementene i vårt arbeid mellom barna, i veiledning med ansatte, og med foreldre som ønsker dette. Vi bruker film for å kunne gi konkrete tilbakemeldinger og rette fokus på det som er bra, for å forsterke det.

Være sammen – Autoritative voksne.

Den voksne ansatte er opptatt av å bygge gode relasjoner med barnet. Den voksne viser varme og omsorg overfor barnet, samtidig som den voksne er tydelig og stiller krav til barnet.

Barns psykiske helse - FNs barnekonvensjon, som Norge er tilslutta, gir barn en spesiell juridisk status. Den stadfester at barn har menneskerettigheter og krav på spesiell beskyttelse. Artikkel 3 sier: "Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn". Vi tar barnrettighetsperspektivet på alvor. Det er i de mange daglige valgene vi som voksne tar, at barn sine rettigheter skal praktiseres. Det er her at ordene i barnekonvensjonen skal ut i hendene på oss ansatte.

Orstadmodellen – overføring fra barnehage til skole. Vi har god erfaring med å bruke denne modellen. Vi bruker den i samtale sammen med lærer fra skolen og foreldrene til barnet, i en overføringssamtale. Foreldrene sin stemme kommer bedre fram i overføringen av deres barn.

Kleppmodellen – Tidlig innsats. Rett hjelp, på rett på plass til rett tid. Vi har fokus på tidlig oppdaging, tett samarbeid med foreldre, og jobber for å skape felles forståelse og å gi det enkelte barn og barnegruppen den hjelp og støtte som trengs. Vi jobber aktivt for å ta det allmennpedagogiske inn i spesialpedagogikken, og spesialpedagogikken inn i det allmennpedagogiske.

Spirehagen – fra jord til bord. Vi jobber for å være bærekraftige. Vi spiser kortreist mat, og barna får erfare at vi må passe på det som spirer og gror. Barna er aktivt deltakende i vanning og lusing. De har et eierforhold til Spirehagen. Barna har vært med på de fleste prosessene med å så og passe på planter, busker og trær.

Hakkebakkeskogen – tilgjengelig for oss og er ikke inngjerdet. Vi har bygget en stor gapahuk der.

Hvorfor

Marte Meo: Barna møter voksne som jobber etter Marte Meo elementene; Følger barnets initiativ, bekrefter barnet, benevne barnet, utøve positiv ledelse, bekrefte ønsket adferd, triangulere barnet (koble barnet sammen med andre) og turtaking. Barnet sitt behov er i fokus. Det vi setter fokus på, får vi mer av.

Være sammen: Være Sammen er et kompetanseløft der verdigrunnlag og teori er forankret i barnehagens rammeplan. Vi jobber for å vær autoritative voksne som balanserer varme og grenser. Vi ønsker gjennom å vær autoritative voksne, å ta barnet sitt perspektiv, lytte til barnet og anerkjenne. Trygghetsirkelen er viktig her for at barna skal kjenne oss og være trygge på oss når vi setter grenser og stiller krav.

Barnas psykiske helse: Vi tar barnerettighetsperspektivet på alvor. Det er i de mange daglige valgene vi som voksne tar, at barna sine rettigheter skal praktiseres. Det er her at ordene i barnekonvensjonen skal ut i handling blant oss i personalet.

Orstad modellen: Foreldre sin stemme kommer bedre frem i overføring av deres barn. Vi blir enige med foreldrene før trekantsamtale på skolen med lærer, i denne foreldresamtalen går vi igjennom overføringsskjema.

Spirehagen: Lære barna å ta vare på det som spirer og gror, turtakning, lære å være bærekraftige. Gi alle våre barn ei felles opplevelse om å bidra i vårt prosjekt. Alle barn er aktiv deltakende inne i Spirehagen.

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

- Faste dager med fortrinnsrett på Spirehagen og Hakkebakkeskogen
- Opplæring og veiledning av ansatte ved bruk av Marte Meo
- Pedagogisk leder og styrer har tett dialog med foreldre i forhold til tidlig innsats
- Alle barn har sin primærkontakt

Alle beslutninger i barnehagen skal ha barnets beste som premiss

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og tolkes ut fra barnehagen sine planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegn på kvalitet som er beskrevet under kapittelet "Barnehagen sitt formål og innhold". Annen hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformål med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i. Felles refleksjon over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Espira blikk

- Klimaundersøkelser
- Foreldreundersøkelser
- Barnesamtale

Kontaktinformasjon

Styrer	Anita Hisdal Rosland
E-post	anita.hisdal.rosland@espira.no
Telefon	45247348
Adresse	Erlevegen 3, 4355 Klepp Stasjon